

EIROPAS
KIBER-
DROŠĪBAS
MĒNESIS

ZIŅU IZDEVUMS #10 – OKTOBRIS, 2017

- TRĪS SOCIĀLO EKSPERIMENTU REZULTĀTI UN SECINĀJUMI
- MEDIJPRATĪBAS TESTS SKOLĒNIEM
- SPĒLE SKOLĒNIEM - IEPAZĪSTI SAVUS KLASESBIEDRUS!
- KĀ RĪKOTIES, JA SKOLĒNI SKATĀS PORNOGRĀFIJU?
- 10 PADOMI TAVAI DROŠĪBAI INTERNETĀ
- TIEŠSAISTES TESTS – CIK DROŠS ESI INTERNETĀ?

DROSS
INTERNETS.LV

VEIKTI TRĪS JAUNI SOCIĀLIE EKSPERIMENTI

Lai atgādinātu sabiedrībai par draudiem, kas slēpjas virtuālajā vidē, un veicinātu izpratni par kibernetikas drošības jautājumiem, Eiropas Kibernetikas mēneša ietvaros Drošāka interneta centrs, turpinot gada sākumā uzsāktu sociālo eksperimentu sēriju, veica jaunus eksperimentus.

Pirmais eksperiments bija viltus sludinājuma izvietošana Facebook un Draugiem.lv par internetā nopērkamiem ceļojumiem par aizdomīgi zemu cenu. Četrus dienu laikā uz neesošas ceļojuma aģentūras sludinājuma banera uzklikšķināja vairāk nekā 1000 cilvēku. Turpat 60% jeb 617 no tiem uzticēja viltus aģentūrai savus personas datus un bija gatavi ievadīt bankas maksājumu kartes datus. *Ja tas nebūtu eksperiments, tad neuzmanīgo interneta lietotāju dati, iespējams, jau būtu nozagti.*

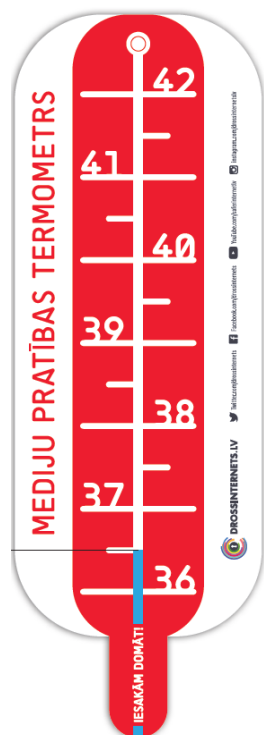
Otrs eksperiments bija orientēts uz jauniešiem – Instagram tika izvietots viltus konts, kas piedāvāja vilinošu iespēju lejupielādēt jaunu aplikāciju, kura nodrošina viņu Android un Apple tālruņos foto filtrus un 3D emodžus, kādi ir sastopami tikai jaunajā iPhoneX viedtālrunī. Četrus dienu laikā uz saites uzklikšķināja 324 jaunieši, aplikāciju mēģināja lejupielādēt 70% jeb 227 jaunieši. *Ja zem saites slēptos vīruss, tad šie jaunieši būtu inficējuši savus viedtālruņus.*

Trešais eksperiments bija slēptā kamera, kuras mērķis bija novērtēt, kā Latvijas iedzīvotāji reaģē, redzot, ka kāds pensijas vecuma kungs vēlas izveidot 13 gadīgas meitenes viltus profilu un izvietot interneta iepazīšanās sludinājumu. No 7 uzrunātajiem cilvēkiem tikai divi atteicās sniegt palīdzību. *Tas parāda cilvēku nezināšanu vai situācijas nopietnības neizvērtēšanu.*

VIDEO ŠEIT

MEDIJPRATĪBAS TESTS SKOLĒNIEM

Aicinām izmantot Drossinternets.lv sagatavotās medijpratības testa darba lapas skolēniem, lai noskaidrotu skolēnu mediju pratības līmeni:

- 👍 Testa jautājumi aptver daudzveidīgus mediju izglītības tematiskos lokus – privāta informācija, datoratkarība, uzvedības normas interneta vidē, atbildība, reklāmas vēstījumu atpazīšana u.c.
- 👍 Skolēni aizpilda Testa lapu, atzīmējot pareizās atbildes.
- 👍 Testa izpildes laiks **10 -15 minūtes**.
- 👍 Skolēni testu var pildīt **individuāli vai pāros** – atkarībā no uzdevuma mērķa. Vēlams, lai skolēni izvēlētos atbildes pamato ar piemēriem, tādejādi padziļinot izpratni un papildinot viens otra zināšanas.
- 👍 Tests var tikt izmantots skolēnu zināšanu diagnosticēšanai pirms mediju izglītības nodarbības vai kā formatīvās vērtēšanas rīks pēc nodarbības.
- 👍 Pēc testa izpildes, katrs **skolēns saņem termometru un atzīmē rezultātu**. Par katru nepareizu atbildi skolēna temperatūra kāpj par 0,5 grādiem. Sākuma punkts 36,5 grādi.

SĀKUMSKOLAI

PAMATSKOLAI

VIDUSSKOLAI

SPĒLE SKOLĒNIEM - IEPAZĪSTI KLASĒSBIEDRUS

Aicinām izmantot Drossinternets.lv sagatavoto spēli "Iepazīsti savus klasesbiedrus - interneta lietotājus", kas:

👍 Palīdzēs skolēniem uzlabot komunikācijas un sadarbības prasmes vienam ar otru, kā arī **saliedēs klases kolektīvu**.

👍 Būs saistoša skolēniem, jo tajā iekļautas interneta aktivitātes, kuras viņiem ir labi zināmas un raksturo to, kā viņi pavada daļu sava brīvā laika internetā.

👍 Skolēniem, kas ikdienā savā starpā maz komunicē, dos iespēju uzzināt vairāk vienam par otru.

Pēc spēles skolotājs ar skolēniem diskusijas veidā pārrunā darbā lapā ietvertās interneta aktivitātes:

DARBA LAPA ŠEIT

- ✓ Pārrunājiet, kādus riskus ietver laukumos minētie apgalvojumi - skolēni uzskaita riskus un sniedz padomus, kā no tiem izvairīties.
- ✓ Ja kāds no apgalvojumiem skolotājam vai atsevišķiem skolēniem nav saprotams, lūdziet pārējos skolēnus to skaidrot. Interneta aktivitātes ir ļoti daudzveidīgas, tāpēc ne visi tās pārzina.
- ✓ Skolotājs atgādina par drošības aspektiem un jēgpilnas interneta izmantošanas nozīmi.

KĀ RĪKOTIES, JA SKOLĒNI SKATĀS PORNOGRĀFISKU SATURU

Līdz ar interneta popularitātes pieaugumu, bērniem pornogrāfija ir pieejamāka nekā jebkad agrāk. Ar vecumam neatbilstošu informāciju saskaras arvien jaunāki bērni.

Lai pasargātu bērnus no šoka un psihotraumas, ieraugot pornogrāfiju, aicinām izmantot Papardes zieds sadarbībā ar Drossinternets.lv izstrādāto materiālu "Skolēni skatās pornogrāfiskus materiālus: Kā rīkoties?"

[MATERIĀLS ŠEIT](#)

10 PADOMI TAVAI DROŠĪBAI INTERNETĀ

Esam izveidojuši plakātu "10 PADOMI TAVAI DROŠĪBAI INTERNETĀ", kas paredzēts bērniem un jauniešiem, lai vērstu viņu uzmanību uz riskiem un apdraudējumiem, lietojot sociālos tīklus un citas aplikācijas.

[PLAKĀTS ŠEIT](#)

TIEŠSAITES TESTS – PĀRBAUDI, CIK DROŠS ESI INTERNETĀ

Uzņēmums Bite Latvija sadarbība ar Drossinternets.lv izstrādājis **tiešsaistes testu**, lai ikviens interneta lietotājs varētu pārbaudīt savas zināšanas par drošību internetā.

Aizpildi testu un uzzini, cik drošs esi internetā - kā drošības prezidents vai bezbailīgais sērfotājs?

[TESTS ŠEIT](#)

SEKO, JAUTĀ UN ZIŅO MUMS!

[Twitter.com/Drossinternets](https://twitter.com/Drossinternets)

[YouTube.com/Saferinternetlv](https://www.youtube.com/Saferinternetlv)

[Facebook.com/Drossinternets](https://www.facebook.com/Drossinternets)

[Instagram.com/Drossinternetslv](https://www.instagram.com/Drossinternetslv)

Jautā mums:

info@drossinternets.lv

Ziņo par pārkāpumiem internetā:

zinojumi@drossinternets.lv

vai Drossinternets.lv pieejamo [Ziņojumu formu](#)

Par izbraukuma nodarbībām skolās:

nodarbibas@drossinternets.lv

Priecāsimies, ja Ziņu lapā iekļauto informāciju pārsūtīsiet citiem interesentiem vai pārpublicēsiet, norādot
atsauci uz autoru – Latvijas Drošāka interneta centrs, Drossinternets.lv.

Ja arī Jūs vēlaties saņemt Ziņu lapu, vai arī no tās saņemšanas atteikties, lūdzu, rakstiet: info@drossinternets.lv